

Leidimų išdavimas

Leidimai naudoti žemės gelmių išteklius

Kovo mėnesį išduoti leidimai naudoti kietųjų naudingųjų iškasenų išteklius šioms įmonėms ir fiziniams asmenims: UAB „Bugama“, UAB „Žemera“, Valdui Mugeniui.

Sudarytos 8 išteklių naudojimo sutartys.

Panaikintas 4 leidimų galiojimas.

Leidimai tirti žemės gelmes

Leidimų tirti žemės gelmes turėtojų skaičius kovo mėn. pabaigoje buvo 147.

Leidimai naudoti požeminį vandenį

Kovo mėnesį išduoti 5 leidimai naudoti požeminį vandenį, pasirašytos 35 požeminio vandens išteklių naudojimo sutartys.

Žemės gelmių registras

Žemės gelmių tyrimai

Kovo mėnesį įregistruoti 253 žemės gelmių tyrimai.

Žemės gelmių ištekliai

Kovo mėnesį aprobuoti Klaipėdos r. sav. smėlio ir žvyro Šnaukštų-2 telkinio naujo ploto ištekliai.

Gręžiniai

Kovo mėnesį Žemės gelmių registro Gręžinių dalyje įregistruoti 169 gręžiniai.

Geoterminių gręžinių sistemos

Kovo mėnesį įregistruotos 6 geoterminių gręžinių sistemos. Iš viso užregistruotos 673 geoterminių gręžinių sistemos.

Laboratorija

Kovo mėnesį buvo ištirta 214 grunto bandinių ir 7 vandens mėginiai.

Leidiniai

Geologija. Geografija: = Geology. Geography: / Lietuvos mokslų akademija. – Vilnius: Lietuvos mokslų akademija, 2018. – T. 4, Nr. 4. – ISSN 2351-7549.

Teisės aktai

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija

2019 m. kovo 28 d. Nr. D1-184 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. gruodžio 15 d. įsakymo Nr. D1-1010 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.1-APVA-V-011 priemonės „Vandens išteklių valdymas ir apsauga“ iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų siūlomų bendrai finansuoti valstybės projektų sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (TAR kodas 2019-05073)

Pristatytas Kauno r. Pagirių gipso ir anhidrito telkinio išteklių naudojimo projektas

Šių metų balandžio 2 d. Lietuvos geologijos tarnyboje prie Aplinkos ministerijos vyko pirmojo Lietuvoje požeminės gavybos įsisavinimo sprendinio – Kauno rajono Pagirių gipso ir anhidrito telkinio išteklių naudojimo projekto viešas pristatymas. Projekto rengėjas – uždaroji akcinė bendrovė „GJ Magma“. Anhidrito gavybos proceso organizavimo ir šios unikalią naudingosios iškasenos įsisavinimo galimybes pristatė projekto vadovas dr. Ginutis Juozapavičius.

Anhidritas – labai vertingas žemės gelmių turtas, kurį pirmą kartą Lietuvoje planuojama kasti šachtiniu būdu. Lietuviškas anhidritas yra labai grynas, CaSO₄ kiekis 97–98 proc., gniuždomasis stiprumas vidutiniškai sudaro 52,5–62,5 MPa, ganėtinai atsparus šilumos ir šalčio kaitos ciklams, mažai plečiasi nuo šilumos, jo laidumas šilumai didėja kylant temperatūrai, pagal savo dekoratyvumo rodiklius yra panašus į marmurą, lengvai pjaunamas, šlifuojamas ir poliruojamas.

Iki šiol atlikti kartografavimo darbai, telkinio žvalgyba, panaudojimo galimybių tyrimai leidžia teigti, kad anhidrito gavyba galėtų būti reikšmingas Lietuvos ekonomikos ramstis. 2010 m. spalio 28 d. Lietuvos geologijos tarnyba išdavė leidimą anhidrito išteklių naudojimui, įrengiant požeminę kasyklą (kasybos sklypas 235,5 ha), o 2013 m. spalio 24 d. – Kauno rajono savivaldybės tarnyba patvirtino požeminės kasyklos įrengimo antžeminės aikštelės detalų planą Pagirių plote. Pagirių gipso ir anhidrito telkinio išteklių naudojimo projektas parengtas bendradarbiaujant su Slovakijos specialistais.

Garliavos apylinkėse anhidrito klotas slūgso pakankamai negiliai – 290–303 m gilyje. Naudingąjį klotą dengia triaso, jūros, kreidos ir kvartero nuogulos. Tai yra rišlios arba biros nesucementuotos nuogulos. Pastarosiose aptinkamas tarp sluoksnišnis spūdinis vanduo. Naudingąjį klotą storis 38,1–45,2 m, vidutiniškai sudaro 40,8 m. Naudingasis klotas neplyšiuotas, monolitinis, be porų. Geologinėje praeityje buvę uolienos trūčiai užpildyti gipso ar besanito kristalais, suaugusiais su anhidritu. Anhidrito klotą iš viršaus ir apačios gaubia gipso klotas. Telkinys yra stabilioje tektoniniame bloke. Anhidrito kasyba šachtomis yra vienas saugiausių ir švariausių naudingųjų iškasenų gavybos būdų.

Atsiradus naujoms pažangesnėms technologijoms naudingąjį anhidrito klotą planuojama pasiekti ne vertikaliu, o nuožulniu 5,5 m vidinio skersmens gamybiniu kasiniu ir iš požemio išvežti naudingąją iškaseną požeminėmis kasykloms pritaikytu elektra varomu automobiliu transportu.

Planuojama, kad tai bus vienintelė Europoje kompleksinė požeminė kasykla, kurioje bus išgaunama trupinta žaliava chemijos bei statybinio medžiagų pramonei ir blokai dekoratyvinio akmens rinkai.

Pilnai išvysčius gamybą būtų galima išgauti 150 000 m³/metus anhidrito skaldos ir 20 000 m³/metus pjautų blokų.

GeoERA Europos geologinių tarnybų platforma

<http://geoera.eu/> • Naujienlaiškis Nr. 7

Tarptautinė geomokslų sąjunga (IUGS)

<http://iugs.org/> • Naujienlaiškis Nr. 152

The Geological Society of London

<https://www.geolsoc.org.uk/>

- [Naujienlaiškis Nr. 352](#)
- [Naujienlaiškis Nr. 353](#)

Naftos kainos

Pagal OPEC sekretoriato skaičiavimus žaliavinės naftos kaina 2019-04-01 siekė 68,31 JAV dolerių už barelį (kaina 2019-03-01 siekė 65,32 JAV dolerių už barelį) <https://www.opec.org>